

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010»

1. Мета

Метою проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010» (далі - проект постанови) є внесення змін до акту Кабінету Міністрів України щодо включення до переліку критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля здійснення заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру (лісові пожежі, масове пошкодження та загибель лісових масивів внаслідок небезпечних природних гідрометеорологічних явищ (сильна злива, дуже сильний або тривалий дощ, крупний град, сильний снігопад, сильний мороз, заморозки, сильна спека, сильна пилова буря, суховій, повінь, паводок, сель тощо) і масове пошкодження та загибель (всихання) лісових насаджень внаслідок ушкодження їх шкідливими комахами та хворобами).

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект постанови розроблено з метою виконання статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та на виконання доручення Кабінету Міністрів України (витяг з протоколу № 48 засідання Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року) про розробку проекту акта щодо заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій природного характеру.

Згідно із пунктом 21 частини другої статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі - Закон), який був прийнятий у 2017 році, визначено планову діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, і включає усі суцільні та поступові рубки головного користування та суцільні санітарні рубки на площі понад 1 гектар; усі суцільні санітарні рубки на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду.

Абзацом другим частини першої статті 3 Закону визначено, що оцінці впливу на довкілля не підлягає планована діяльність, спрямована виключно на забезпечення оборони держави, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, наслідків антитерористичної операції на території проведення антитерористичної операції на період її проведення, відповідно до критеріїв, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 06.08.2018 № 658, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.08.2018 за № 696/32421, затверджено класифікаційні ознаки надзвичайних ситуацій, які розділено на ситуації техногенного (78 ознак), природного (51 ознака) та соціального (25 ознак) характеру.

У додатку 1 постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010

«Про затвердження критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля» (далі - Постанова) не встановлено критеріїв, за якими визначається планова діяльність, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, у разі, коли вона спрямована виключно на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій саме природного характеру.

Так, у лісах підвідомчих підприємств Держлісагентства у 2020 році ліквідовано понад 2,5 тис лісових пожеж на площі понад 74,6 тис. га, із них 19,8 тис. га верхові, у 50 випадках пожежі набули рівня надзвичайної ситуації.

Найскладніша ситуація склалась у Житомирській, Луганській та Харківській областях.

Навесні лісовими пожежами була охоплена вся північна частина Житомирської області на площі 43,2 тис. га, із них 6,4 тис. га пройдено верховими.

У липні та жовтні минулого року в Луганській області пожежами пройдено 29,2 тис. га лісу, із них 13,0 тис. га верховими.

У Харківській області пожежами пройдено 570,2 га лісу, із них 163,6 га верховими.

Внаслідок пожеж у Житомирській, Харківській та Луганській областях були знищені та пошкоджені сотні будівель і споруд, загинуло 16 чоловік, десятки отримали травми та опіки. Збитки від пожеж склали 19,3 млрд гривень.

Станом на 01.01.2020 загальна площа всихання насаджень у державних підприємствах, які належать до сфери управління Держлісагентства, складала 269 тис. га, за перше півріччя 2020 року виникло нових осередків на площі 101 тис. га, ліквідовано заходами боротьби 65 тис. га. Площа всихання насаджень станом на 01.07.2020 становить 305 тис. га, з яких соснові насадження 154 тис. га, ялинові – 15 тис. га, дубові – 86 тис. га та інших порід – 50 тис. га.

У 2020 році розроблено насаджень, пошкоджених вітровалами та буреломами, на площі 20,3 тис. га та заготовлено 729,7 тис. куб. м деревини, або 81 % по площі та 88 % по масі відповідно до загального об'єму. Станом на 31.12.2020 року на землях природно-заповідного фонду обліковується 1189 га пошкоджених стихією насаджень, з яких розроблено 224 га, або 19 % до загального об'єму.

Внаслідок несприятливих погодних умов 25-26 червня 2021 року (гроза, пориви вітру до 28 м/с) на території Рівненської області сталося знеструмлення населених пунктів, пошкоджених дахів житлових будинків та будівель соціальної інфраструктури, пошкоджено лісові насадження на площі понад 9 тис. га, сума збитків становить 456,8 млн гривень.

Проведеним аналізом тривалості проходження оцінки впливу на довкілля державними підприємствами, які належать до сфери управління Держлісагентства, встановлено, що вона складає від 3 до 10 місяців (в середньому 6 місяців).

Через зволікання з проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів (санітарних рубок) на 1 місяць відбувається зниження виходу лісоматеріалів круглих на 8 %, на 3 місяці – на 31 % і на 6 місяців на

відсотків. В результаті цього надходження рентної плати за заготівлю деревини (для розрахунку взято соснові лісоматеріали) зменшилося відповідно на 9, 33 та 76 відсотків, а чистий дохід від реалізації – на 10, 37 та 95 відсотків відповідно.

З метою спрощення процедури здійснення діяльності при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, що в свою чергу запобігатиме повторному виникненню таких ситуацій на цій же території, розроблено проект постанови щодо внесення змін до пункту 2 Критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010, в частині доповнення критерієм здійснення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови пропонується внести зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень із змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

Реалізація проекту дозволить спростити процедуру здійснення діяльності при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, що в свою чергу запобігатиме повторному виникненню таких ситуацій на цій же території.

Завданням проекту є встановлення чітких критеріїв визначення діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, коли вона спрямована виключно на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру.

4. Правові аспекти

У цій сфері правового регулювання діють Конституція України, Лісовий кодекс України, Закон України «Про оцінку впливу на довкілля», Кодекс цивільного захисту України, наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.08.2018 № 658, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.08.2018 за № 696/32421 «Про затвердження класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту постанови не потребує виділення коштів з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не потребує публічних консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, зазначається позиція відповідних заінтересованих сторін: уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, уповноважених представників всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженого із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект акта згідно з вимогами Закону України «про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» з метою отримання зауважень та пропозицій громадськості опублікований на офіційному веб-сайті Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України (www.mepr.gov.ua).

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що:

стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

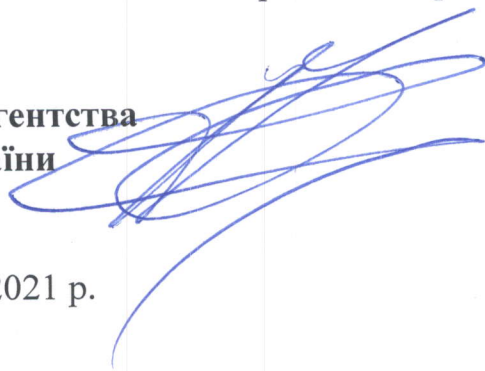
Реалізація проекту акта дозволить забезпечити виконання вимог статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та встановити чіткі критерії, за якими визначається планована діяльність, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, у разі, коли вона спрямована виключно на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, а саме верхових лісових пожеж.

Проект акта за предметом правового регулювання не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне

середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Проект акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін

**Голова Державного агентства
лісових ресурсів України**



Юрій БОЛОХОВЕЦЬ

« » _____ 2021 р.

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ

реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін

1. Проектом постанови пропонується внести зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 р. № 1010 «Про затвердження критеріїв визначення планової діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень із змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».

2. Реалізація проекту акту буде впливати на ключові інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) Вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників		Пояснення
		Короткостроковий вплив (до року)	Середньостроковий вплив (більше року)	
Держава	Збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів	Мінімізація втрат природних ресурсів при проведенні в стислі строки ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру. Зменшення втрат у надходженнях рентної плати за використання лісових ресурсів при проведенні в стислі строки ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру. Збереження ресурсного та екологічного потенціалу лісів.	Забезпечення безперервного існування лісу на лісових ділянках. Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів.	Затвердження проекту постанови дасть змогу у максимально стислі строки, із найменшими втратами здійснювати заходи із ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру, що сприятиме швидшому відновленню лісового середовища на пошкоджених ділянках.

Громадяни	Збереження лісів, посилення їх корисних функцій для суспільства	Відновлення у максимально стислі строки безпечного постійного використання громадянами ділянок лісу, пошкодженого внаслідок надзвичайних ситуацій природного характеру, для відпочинку, заготівлі грибів, ягід та використання інших	Забезпечення безперервного існування лісу на лісових ділянках. Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів. Постійне використання громадянами ділянок лісу для відпочинку, заготівлі грибів, ягід та використання інших	
Суб'єкти господарювання	Можливість здійснити ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру у стислі строки	Наявність законних підстав здійснювати діяльність, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, у разі, коли вона спрямована виключно на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру	Забезпечення безперервного існування лісу на лісових ділянках. Нарощування ресурсного та екологічного потенціалу лісів.	
Довкілля	Збереження лісів	Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій природного характеру у лісах у стислі строки. Максимально швидке відновлення лісового середовища на ділянках, пошкоджених внаслідок надзвичайних ситуацій	Забезпечення безперервного існування лісу на лісових ділянках. Нарощування екологічного потенціалу лісів..	